

INAUGURACIÓ DE LES VII JORNADES D'EDUCACIÓ ESPECIAL. APPS

Barcelona, 2 de febrer de 2007

Bon dia. Senyor president de la Federació Catalana Pro Persones amb Retard Mental, senyora directora general, presidenta de l'Agrupament Sectorial, senyor director general de la Federació, senyores i senyors, vull començar agraint molt sincerament a la Federació la invitació per ser aquí amb vostès, per participar en la inauguració d'aquestes, efectivament, VII Jornades –el 7, a més, és un número que té un punt de màgia. Per tant, efectivament, demostra no solament continuïtat, sinó que demostra, sobretot, compromís.

I els ho dic molt sincerament, perquè, com a president del Parlament, avui és un honor acompanyar-los i poder-los adreçar unes paraules, fer algunes reflexions en veu alta. I, també ho dic sincerament, aquest no és un agraïment protocol·lari, perquè toca, sinó que estic content, realment content, de poder compartir amb tots vostès aquesta estona.

D'entrada, deixin-me manifestar també el meu reconeixement i la meva admiració per la feina que vostès fan en favor de l'educació, del creixement. Per tant, en favor de la millora de la qualitat de vida de les persones que pateixen una discapacitat intel·lectual. Professionals, mestres –mestres de les escoles d'educació especial i dels centres ordinaris–, pedagogs, psicòlegs, assistents socials, personal sanitari... En aquest àmbit tothom té, en aquest fòrum, un espai de reflexió i d'expressió al voltant de les estratègies i les bones pràctiques pedagògiques i d'aprenentatge.

Participar en aquest acte també em permet palpar les diferents realitats, les principals preocupacions i il·lusions de les persones relacionades amb el món de l'educació especial, i al mateix temps m'ofereix l'oportunitat de traslladar-los, com els deia abans, alguna reflexió.

El títol de les VII Jornades Tècniques d'Educació Especial, d'entrada, ja és prou revelador: “aprenentatge, diversitat i canvi”. I, si m'ho permeten, jo hi afegiria:

aprenentatge per la integració; diversitat més convivència, i canvi per una nova manera d'educar, tres reptes que vostès afronten com a professionals de l'educació de persones amb discapacitat i que són també, insisteixo molt en això, tres reptes que té Catalunya com a país.

Deixin-me, doncs, reflexionar al voltant de tot això, sobretot de la figura de l'educador. Vostès treballen cada dia amb persones discapacitades. Hi treballen des que són infants fins que es converteixen en adults. Els acompanyen en les primeres descobertes de l'aprenentatge, en les seves relacions interpersonals amb la família o els companys d'escola, i els tutel·len fins que alguns poden prendre decisions importants sobre la seva pròpia vida: una feina, una relació de parella... Vostès són també sovint l'enllaç d'aquestes persones amb la societat, el seu vincle, la referència necessària i indispensable per conviure amb els altres. Els ajuden, en definitiva, durant tot el seu procés de maduració, de creixement personal i de desenvolupament dins la societat.

Evidentment, el procés és molt diferent en funció del grau de disminució i de dependència, però estic convençut que totes les persones amb un retard mental evolucionen i creixen més i millor gràcies al seu acompanyament educatiu i emocional. De vostès, com a educadors, depèn en bona part que la vida dels discapacitats intel·lectuals sigui al més plena possible, al més normalitzada possible, al més autosuficient possible, i també, lògicament, al més feliç possible. La família i l'entorn personal, per descomptat, és l'altre suport indispensable.

Fins ara, aquesta descripció de com n'és, de transcendental, la seva feina està feta des de la perspectiva de les persones amb retard mental. Però, i les famílies? Què signifiquen per als pares, les mares, els germans, els avis, les àvies...? Doncs una cosa ben senzilla i ben complexa alhora: vostès són un referent emocional, són les persones que en els moments d'angoixa, davant dels problemes, els orienten i els guien pel millor camí per a ells i per als seus fills. Sovint es converteixen en la persona en qui més confien les famílies, perquè tenen una visió més global del problema i poden valorar les decisions sense tanta emotivitat, cosa que els familiars difícilment a vegades poden fer. Són una mena de descàrrec emocional que els pares i les mares agraeixen

moltíssim i sense el qual seria molt més difícil tirar endavant. Per tant, vull insistir en la meva gratitud cap a la seva feina en tant que significa una font de benestar per a moltes ciutadanes i molts ciutadans d'aquest país.

Tanmateix, també és important la tasca de sensibilització, la tasca que fan les associacions i les federacions per donar a conèixer a la societat catalana què és un discapacitat intel·lectual i com s'ha de tractar. I aquest coneixement és indispensable per eradicar prejudicis dins la nostra societat, que per desgràcia encara en tenim molts. A més a més, Catalunya i l'APPS són referents dins l'Estat espanyol en els programes i serveis per la millora de la qualitat de vida d'aquestes persones i de les seves famílies.

Entre tots, doncs, hem de ser capaços de trencar tòpics, hem de ser capaços d'informar la ciutadania correctament per promoure un canvi en les actituds i les idees preconcebudes amb què sovint es fa front a les disminucions psíquiques. Totes les persones necessitem sentir-nos estimades i útils dins la societat en què convivim. El nostre entorn, la família, els amics, la feina, la nostra xarxa social en definitiva, és el que ens permet trobar suports per afrontar les situacions més difícils. La comprensió pública dels discapacitats i les seves famílies, el vessant social i comunitari, és un element clau per tractar adequadament aquest problema.

Per tot això, és important que, com a país, donem resposta social i garantim encara millor la protecció de les persones afectades per problemes psíquics, i també la dels seus entorns propers.

Com vostès saben, la legislatura passada es va aprovar l'Estatut de Catalunya. Va ser una legislatura en què es va fer una importantíssima activitat legislativa, però molt concentrada en una gran llei, que és l'Estatut. Més enllà de les valoracions que es puguin fer respecte a aquest tema, el cert és que hi ha aquesta base.

Aquesta legislatura ha de ser una legislatura que ens permeti, justament, fer una conseqüència de l'Estatut, que és l'ordenació del país en molts aspectes, perquè la societat del segle XXI no és la societat del segle XX, i la societat del segle XXI demana altres reptes que la societat del segle XX no demanava. Per tant, hi ha tot un seguit de lleis que s'hauran de fer, que es fan, i que afectaran

d'una manera molt important aquest concepte de com volem que sigui la societat en què vivim. En aquest sentit, s'ha fet esment fa un moment de la Llei d'educació; vostès han sentit parlar, segur, de la Llei d'habitatge, que també ha entrat i que també afectarà d'una manera molt important des del punt de vista conceptual, o jo faig referència en aquest moment a la Llei de serveis socials, que ja està en tràmit en el Parlament i que és una passa endavant molt important. I ho és no solament perquè la nova llei universalitza el dret als serveis socials –concepte del segle XXI, segle XX, claríssimament– i ho fa per a totes les persones que tenen necessitats socials a Catalunya, sinó perquè ho fa també mitjançant compromisos. I, en aquest sentit, que una llei incorpori compromisos és absolutament fonamental.

Quins compromisos? Doncs, d'entrada, el servei personalitzat per a famílies, per a persones, amb l'assignació d'un únic professional de referència per orientar les gestions que calguin; amb la simplificació de tràmits, amb la creació d'una xarxa única de serveis socials d'atenció pública, i amb la possibilitat de reclamar i d'exigir quan el ciutadà cregui que no és atès correctament o no es garanteixen prou els seus drets. I quan parlem de drets també parlem de la planificació de la societat del segle XXI.

Així, doncs, Catalunya vol un model social avançat, democràtic, just, un model que respecti el dret al benestar de tothom. Si realment desitgem un país compromès amb la millora de la qualitat de vida de les persones, els propers anys haurem de tenir cura i fer més eficient l'atenció a les persones discapacitades i a les seves famílies. Una societat que vetlla per les situacions personals difícils és una societat a la qual estem orgullosos de pertànyer. Sentir-te orgullós del teu país és alguna cosa més que una qüestió simbòlica. Sentir-te orgullós del teu país és saber que vius en una societat que busca el compromís social, que busca la qualitat de vida per a tots els seus ciutadans i les seves ciutadanes, una societat que té responsabilitat social, solidària i que es preocupa pels més dèbils. I jo, personalment, sobretot com a president del Parlament, vull sentir-me cada dia més orgullós de pertànyer a aquesta nació, a Catalunya.

Vull insistir, abans d'acabar les meves paraules, en el missatge que els he intentat adreçar: la necessitat de cooperar i de col·laborar tots i cadascun de nosaltres per construir una Catalunya més lliure i més justa. Només si tothom s'implica en aquest repte, de la manera i amb el temps que sigui possible, farem avançar el país.

Molta sort amb els reptes, i sobretot els encoratjo a encarar-los amb esforç i amb il·lusió, i al mateix temps els desitjo tots els encerts possibles. En definitiva, com més encerts tinguin vostès, més feliç serà aquesta societat.

Moltes gràcies.